

بسم الله الرحمن الرحيم

بیانات امام خامنه ای در سخنرانی نوروزی خطاب به ملت ایران در اولین روز سال ۱۴۰۱؛ سال «تولید؛ دانش بنیان، اشتغال آفرین»

۱۴۰۱/۰۱/۰۱

طراحی و تنظیم: پایگاه نمو

www.nomov.ir

فهرست

۴	درباره‌ی نوروژ ایرانی
۶	علل مطرح کردن مسائل اقتصادی
۸	لزوم و منافع حرکت به سمت اقتصاد دانش بنیان
۹	منافع دانش بنیان شدن بخش کشاورزی
۱۱	افزایش بهره‌وری فعالیتهای اقتصادی، نتیجه دانش بنیان کردن تولید
۱۲	دو مطلب مهم درباره شرکت های دانش بنیان
۱۳	لزوم خودکفائی کامل کشور در محصولات پایه‌ی غذایی
۱۶	نحوه حمایت مسئولان از افزایش شرکت های دانش بنیان
۱۸	ممکن بودن افزایش شرکت های دانش بنیان
۱۹	اشتغال آفرینی تولید
	اثبات حقانیت ملت ایران در مقابله با جبهه استکبار با نگاه به قضایای جاری عالم
۲۲	

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

والحمد لله رب العالمين و الصَّلَاة و السَّلَام على سيدنا محمد و آله
الطَّاهرين سيّما بقيّة الله في الارضين.

به همه‌ی شما بینندگان عزیز و کسانی که این عرایض را خواهید شنید،
تبریک عرض میکنم و سخنان خود در این روز شروع سال و شروع قرن را
مزین میکنم به نام و یاد حضرت بقيّة الله (ارواحنا فداه) که خود ایشان
بهار دلها و طراوت دورانها است:

الْسَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْعَلَمُ الْمَنْصُوبُ وَالْعِلْمُ الْمَصْبُوبُ وَالْغَوْثُ وَالرَّحْمَةُ
الْوَاسِعَةُ وَعَدَاءٌ غَيْرَ مَكْذُوبٍ السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تَقُومُ السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ
تَقْعُدُ السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تَقْرَأُ وَتُبَيِّنُ السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تُصَلِّي وَتَقْنُتُ
السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تَرْكَعُ وَتَسْجُدُ السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تُهَلِّلُ وَتُكَبِّرُ السَّلَامُ
عَلَيْكَ حِينَ تَحْمَدُ وَتَسْتَغْفِرُ. (۱)

این سؤمین نوروزی است که این بنده از فیض حضور در جوار بقعه‌ی
مبارک حضرت علی بن موسی الرضا (سلام الله و صلوات الله علیه)
محروم؛ از حضور در مقابل جمع پُرشور زائران آن بزرگوار، از مسافر و
مجاور، محروم هستم؛ لذا سلامی از این دور عرض میکنیم و درودی
میفرستیم. اللهم صلّ علی ولیک علی بن موسی الرضا عدد ما فی علمک
صلاةً دائمةً بدوام ملکک و سلطانک. اللهم سلّم علی ولیک علی بن

موسی الرضا علیه السلام عدد ما فی علمک سلاماً دائماً بدوام مجدک و عظمتک و کبریائک.

درباره‌ی نوروز ایرانی

درباره‌ی نوروز ایرانی در اوّل سال و این عید بهاری نکاتی وجود دارد که گاهی عرض کرده‌ایم؛ یک نکته که امروز مایلم آن را عرض بکنم، آمیختگی این عید ملی با ذکر و نیایش و دعا و معنویّت است. این [قصیه] شاید در بین اعیاد اوّل سال در بین ملّتها چیز کم‌نظیری [باشد] — بنده البتّه اطلاع زیادی ندارم، [اما] بعید میدانم — یا کم‌نظیر است یا بی‌نظیر است که مردم عید ملی را همراه میکنند با دعا و ذکر و نیایش و معنویّت و اظهار ارادت به ساحت پروردگار. دیشب در لحظه‌ی تحویل سال، تقریباً همه‌ی آحاد مردم و قشرهای مختلف، سالخوردگان، برجستگان، دانشمندان، فعّالان عرصه‌های گوناگون علمی — عرصه‌ی موشک، عرصه‌ی نانو، عرصه‌ی زیست‌شناسی و غیره — تا جوانان وارد در اردوهای جهادی که عید را در روستاهای دورافتاده می‌گذرانند و از خانواده‌ها دورند برای خدمت به مردم، همه و همه این لحظه‌ی تحویل را با «یا مُحوِّلِ الحَوِّلِ وَ الْأَحْوالِ» آغاز کردند؛ با خدا سخن گفتند و از خدا طلب کردند و دل خود را با یاد خدا شستشو دادند؛ این یک نکته است.

یک نکته‌ی دیگر در باب نوروز، ذوق و سلیقه‌ی ویژه‌ی ایرانی است که در آن، انسان احساس ژرف‌اندیشی میکند: بهار را آغاز سال خود قرار دادن. **بهار مظهر امید است،** پیام‌آور امید است؛ بهار به انسان میگوید که خزان و برگ‌ریزان حتماً رفتنی است و طراوت و نوسازی و نوگرایی حتماً آمدنی است؛ این، خصوصیت بهار است. یک چنین پیامی را به مردم میدهد: پیام طراوت، پیام رویش. **البته این امید، امسال مضاعف هم بود، به خاطر همراهی با نیمه‌ی شعبان که روز نیمه‌ی شعبان هم روز تولّد امید بزرگ تاریخ و امید بزرگ بشریت است؛ و** امید، منشأ همه‌ی حرکتها و پیشرفتها است. من همین جا از این فرصت استفاده کنم و این را عرض کنم: کسانی که برای مردم سخن میگویند، پیام میفرستند، مینویسند، تلاش میکنند، هر چه میتوانند در مردم، امید ایجاد کنند؛ امید عامل مهمّ حرکت، عامل مهمّ پیشرفت است. بحمدالله خدای بزرگ برای ملت ایران موجبات امید را هم فراهم کرده؛ زمینه‌های امید در بین ملت ما و کشور ما بحمدالله کم نیست. **بگذارید دشمنان از امیدواری ملت ایران به خشم بیایند،** و ان شاءالله امید روزه‌روز در دل ملت ایران افزایش پیدا کند.

علل مطرح کردن مسائل اقتصادی

امروز عرض ما در درجه‌ی اوّل در زمینه‌ی مسائل اقتصادی است که من دیشب پیام سال را و شعار سال را عرض کردم و درباره‌ی آن مقداری توضیح میدهم. البته مطالب دیگری هم هست که اگر وقت بود، مجال بود، ان شاء الله عرض خواهیم کرد. علّت اینکه ما بحث اقتصادی را در این روز اوّل سال مطرح میکنیم، اوّلّاً به خاطر اهمّیت مسئله‌ی اقتصاد است؛ یعنی واقعاً اگر در کشور [رشد] اقتصادی همراه با عدالت به وجود بیاید، همه‌ی زمینه‌های پیشرفت فعال خواهد شد و کشور به پیشرفت واقعی خواهد رسید؛ یعنی اقتصاد یک چنین نقش محوری دارد. ثانیاً ما در این ده سال گذشته، در دهه‌ی ۹۰، در واقع مواجه بودیم با انباشت چالشهای اقتصادی که خب انسان بایستی از اینها به یک نحوی خلاص بشود. باید ان شاء الله درباره‌ی مسائل اقتصادی درست فکر کرد، درست عمل کرد و حرکت کرد تا برای ملّت وسایل آسایشی در این زمینه ان شاء الله به وجود بیاید. بنابراین ما بحث اقتصادی را از این جهت مطرح میکنیم.

در اقتصاد هم مسئله‌ی عمده عبارت است از تولید ملّی که اجمالاً عرض کردیم و من در این سه چهار سال اخیر در شعار سال مسئله‌ی تولید را

تکرار کردم و البته دولتها و مسئولین به قدر توان خودشان، به قدر همت خودشان، با توجه به شرایط بین‌المللی کارهایی انجام دادند؛ آن مقداری که توانستند کارهایی انجام داده‌اند، تلاشهایی کرده‌اند ولیکن به نظر من امروز مسئله‌ی اصلی ما، مسئله‌ی اصلی مسئولین اجرایی کشور و کسانی که به نحوی در این مسائل، در اداره‌ی کشور دخالت دارند، عبارت است از اقتصاد. خوب، رویکردهای جدیدی هم انسان مشاهده میکند که انسان را دلگرم میکند؛ یعنی اگر ان شاء الله این رویکردهای مردمی و حضور مردمی به نحو مناسبی ادامه پیدا بکند، این دلگرم‌کننده است و نشانه‌هایی برای امید بیشتری در انسان به وجود می‌آورد.

یک نکته را من اینجا عرض بکنم و آن اینکه در زمینه‌ی اقتصاد، آنچه بنده مطرح میکنم، مطالباتی که مطرح میشود، عمدتاً خطاب به مسئولان کشور است؛ عمده در قوه‌ی مجریه، مقداری هم قوه‌ی مقننه و حتی قوه‌ی قضائیه و بعضی دستگاه‌های وابسته؛ عمدتاً خطاب به اینها است. چرا این مسائلی را که مربوط به اینها است ما در فضای عمومی و در سخنرانی مردمی کشوری مطرح میکنیم؟ علت این است که خوب است مردم در فضای عمومی مسائل اقتصادی و سیاستهای اقتصادی قرار بگیرند، مطالبات این حقیر را هم بدانند و از مسئولینی که به این مسائل اقدام

میکنند و فعالیت میکنند حمایت کنند، پشتیبانی کنند. البته وظایفی هم بر عهده‌ی خود مردم است که حالا من امروز که [مطالبی] عرض میکنم در مورد اقتصاد دانش‌بنیان، کاملاً روشن میشود که یک کارهای مهمی هست که خود مردم، بخصوص خود جوانها بایستی انجام بدهند. و البته این گفتار عمومی شاید موجب میشود که دستگاه‌ها هم پشتیبانی بیشتری و بهتری از این مسائل بکنند.

لزوم و منافع حرکت به سمت اقتصاد دانش بنیان

حرف امروز من این است که برای رشد اقتصاد کشور و اصلاح امور اقتصادی کشور، به طور قاطع باید به سمت اقتصاد دانش‌بنیان حرکت بکنیم؛ خلاصه‌ی عرض امروز ما این است. «اقتصاد دانش‌بنیان» یعنی چه؟ یعنی اینکه دانش و فناوری پیشرفته نقش‌آفرینی فراوان و کاملی داشته باشد در همه‌ی عرصه‌های تولید. «همه‌ی عرصه‌های تولید» که عرض میکنیم، یعنی حتی انتخاب آن کار تولیدی؛ چون لزومی ندارد که انسان همه‌ی کارهای تولیدی را انجام بدهد. انتخاب آن کار تولیدی هم [باید] برخاسته‌ی از نگاه دانشی و بینشی و علمی باشد؛ این معنای اقتصاد دانش‌بنیان است که در همه‌ی عرصه‌های اقتصاد دخالت داشته باشد. اگر ما این سیاست را دنبال کردیم

و دانش را پایه و زمینه‌ی اقتصاد کشور قرار دادیم و بنگاه‌های اقتصاد دانش‌بنیان را افزایش دادیم — که بعد عرض میکنم — منافع زیادی برای کشور و برای اقتصاد کشور خواهد داشت: هزینه‌ها را کاهش میدهد؛ یعنی اقتصاد دانش‌بنیان موجب کاهش هزینه‌های تولید میشود؛ بهره‌وری را افزایش میدهد که امروز یکی از مشکلات ما کاهش بهره‌وری است؛ کیفیت محصول را افزایش میدهد، بهبود میبخشد و محصولات را رقابت‌پذیر میکند؛ یعنی در بازارهای جهانی، ما میتوانیم از این محصولات به عنوان محصولات رقابت‌پذیر استفاده کنیم، در داخل کشور هم همین جور؛ یعنی در داخل کشور هم، ولو ما در مورد واردات هم خیلی تعرفه نگذاریم و واردات سرازیر بشود، وقتی محصول داخلی کیفیت بهتری داشت، قیمت ارزان‌تری داشت، مردم طبعاً به آن اقبال میکنند؛ یک چنین خصوصیتی در تولید دانش‌بنیان وجود دارد.

منافع دانش بنیان شدن بخش کشاورزی

من اگر بخواهم از باب نمونه مثال بزنم، مسئله‌ی کشاورزی را مثال میزنم که متأسفانه بخش کشاورزی از عرصه‌ی دانش‌بنیان یک مقداری دورتر از بخشهای صنعت و خدمات و مانند اینها است. اگر ما در کشاورزی، شرکتهای دانش‌بنیان را افزایش بدهیم و دانش را در مسئله‌ی کشاورزی

به کارگیری کنیم، میتوانیم در امر اصلاح بذر — که خیلی در تولید محصول کشاورزی مهم است — در مورد آبیاری نوین، در مورد شیوه‌های جدید تولید، در مورد بهره‌وری بهتر از آب و خاک — که آب و خاک دو محصول ارزشمندند که قبلاً هم اشاره کردیم — (۲) میتوانیم حداکثر استفاده را بکنیم، بهره‌وری مان را افزایش بدهیم و اینها را اصلاح کنیم. **وقتی که در کشاورزی توانستیم این پیشرفت‌ها را به وجود بیاوریم و تحوّل جدّی ایجاد بکنیم، این موجب میشود که اولاً امنیت غذایی کشور حاصل بشود و به دست بیاید، یعنی کشور از لحاظ مسائل غذایی هیچ وقت دچار مشکل نشود، هیچ نگرانی‌ای وجود نداشته باشد؛ ثانیاً درآمد کشاورزان افزایش پیدا کند؛** خیلی خوب است که درآمد کشاورزان ما افزایش پیدا بکند و به کشاورزی دلگرم بشوند و ادامه بدهند، [که این] محصول فوق‌العاده باارزشی است؛ **همچنین معضل کمبود آب را میشود حل کرد.** در کشور ما آنچه معروف است و آنچه به طور معمول گفته میشود — که بنده البته نظراتی در این زمینه دارم — این است که ما دچار کمبود آب هستیم؛ خب اگر کشاورزی ما دانش‌بنیان شد، مشکل کمبود آب هم حل خواهد شد. مثلاً در باب کشاورزی این را من به عنوان نمونه ذکر کردم.

افزایش بهره‌وری فعالیت‌های اقتصادی، نتیجه دانش بنیان کردن تولید

در همه‌ی بخش‌های دیگر هم — چه بخش‌های مربوط به تولید، چه بخش‌های مربوط به خدمات — همین برکات وجود دارد؛ یعنی حجم محصول افزایش پیدا میکند، کیفیت بالا میرود، قیمت تمام‌شده کاهش پیدا میکند؛ در واقع دانش‌بنیان کردن تولید، بهره‌وری فعالیت‌های اقتصادی را ارتقاء میدهد؛ این امر مهمی است، یک نقطه‌ی حساس و اساسی‌ای است. همان‌طور که قبلاً اشاره شد، یکی از مشکلات کشور کاهش بهره‌وری است؛ یعنی به تناسب آن مقداری که هزینه مصرف میکنیم، از این هزینه‌مان بهره‌برداری نمیکنیم؛ در بخش‌های مختلف همین جور است؛ بهره‌وری در کشور کم است. من به مردم عزیزمان راجع به شدت [مصرف] انرژی در همین سخنرانی اول سال، چند سال قبل در مشهد (۳) عرض کردم که آن مقداری که ما برق مصرف میکنیم، به اندازه‌ی متناسب با این مصرف استفاده نمیکنیم؛ در دنیا به طور متوسط از ما جلو هستند؛ ما در زمینه‌ی بهره‌وری عقیمیم. و در موضوعات دیگر هم همین جور است. اگر چنانچه ما به سمت دانش‌بنیان حرکت کردیم، این معضل مهم اقتصادی حل خواهد شد.

خب در باب دانش بنیان کردن تولید بحثهای فنی ای وجود دارد که بنده اهل تخصص آن هم نیستم، البته اطلاعاتی هست لکن لزومی ندارد آنها را در این جمع مردمی مطرح بکنم؛ اینها را مسئولان کشور، متخصصان این کار بایستی در جمعهای مرتبط با این مسئله مطرح کنند، دنبال گیری کنند تا ان شاء الله این قضیه به شکل خوبی حل بشود. من فقط به طور خلاصه عرض میکنم که **رسیدن و دست یافتن به پیشرفت عادلانه در اقتصاد و حلّ مشکل فقر در کشور** — که ما مشکل فقر و استضعاف مالی را در کشور بخواهیم حل کنیم — **فقط از مسیر تقویت «تولید» میگذرد؛** اگر ما تولید را تقویت کردیم که تقویت آن هم به همین دانش بنیان بودن است، این مقصود بزرگ ان شاء الله حاصل خواهد شد. دو مطلب لازم را باید اینجا در این زمینه عرض بکنم که متناسب با این مسئلهی شرکتهای دانش بنیان است.

دو مطلب مهم درباره شرکت های دانش بنیان

یک مطلب این است که ما شرکت دانش بنیان داریم لکن باید افزایش پیدا کند. **مطلب دوم هم راجع به این است که این کار را میتوانیم بکنیم.** ما در حال حاضر قدری کمتر از ۷۰۰۰ شرکت دانش بنیان داریم. تقریباً حدود ۶۶۰۰ یا ۶۷۰۰ شرکت دانش بنیان در کشور وجود دارد که

از اینها نزدیک به ۴۵۰۰ [مورد] شان شرکتهای تولیدی اند؛ بقیه خدماتی و از این قبیل هستند. این تعداد حدود ۳۰۰ هزار اشتغال مستقیم ایجاد میکند، که خب نسبتاً رقم قابل توجهی است. البته آن کسانی که بنده سؤال کردم از آنها و پاسخ دادند، گفتند بیش از ۳۰۰ هزار است؛ حدس میزنند مثلاً ۳۲۰ هزار اشتغال مستقیم در این سال ۱۴۰۰ که گذشت ایجاد کرده؛ اشتغال غیر مستقیم خیلی بیشتر از اینها است. من پرسیدم که در ۱۴۰۱ چقدر میشود این مقدار را افزایش داد و تعداد این شرکتها را بیشتر کرد؟ به من گفتند حداکثر سی درصد. بنده قانع نیستم؛ من معتقدم سی درصد آن رقمی نیست که برای کشور مطلوب باشد و مورد نیاز کشور باشد و به نیازهای کشور جواب بدهد. **توقع من از مسئولین این است که صد درصد افزایش پیدا کند، یعنی شرکتها دو برابر بشود.** بنابراین ۳۰۰ هزار اشتغال مستقیم تبدیل خواهد شد به ۶۰۰ هزار اشتغال مستقیم در سال ۱۴۰۱.

لزوم خودکفائی کامل کشور در محصولات پایه‌ی غذایی

البته این [کار] موجب این نشود که ما یک شرکتی درست کنیم و اسمش را بگذاریم دانش بنیان، در حالی که دانش بنیان نباشد؛ نه، حقیقتاً شرکتهای دانش بنیان [درست شود]؛ باید همّت کنند مسئولین ما و این کار را انجام

بدهند؛ بخصوص در بخشهایی که عقب‌ترند، مثل همین بخش کشاورزی که عرض کردیم. شرکتهای دانش‌بنیان در بخش کشاورزی، چهار درصد همه‌ی شرکتهای دانش‌بنیان ما است. چهار درصد از این شرکتهای مربوط به بخش کشاورزی است که بخش کشاورزی این همه هم حائز اهمیت است، که من اشاره کردم. مسئله‌ی کشاورزی مهم است، مسئله‌ی دامداری بسیار مهم است و **کشور در محصولات پایه‌ی غذائی بایستی به امنیت کامل و به خودکفائی لازم حتماً دست پیدا کند.** ما بایستی در مورد گندم، در مورد خوراک دام — ذرت، جو، امثال اینها — و مواد اصلی تولید روغن به خودکفائی برسیم. باید در ذرت، در جو، در بقیه‌ی چیزهایی که کالاهای اساسی نامیده میشود، حتماً به خودکفائی برسیم؛ و میتوان این کار را کرد. کشور بزرگ است، زمینه‌های زیادی هست، ما دشتهای حاصلخیز زیادی داریم. در بخشهای مختلف کشور دشتهای حاصلخیز داریم، اگر روی اینها کار کنیم، که بنده در چند سال قبل از این (۴) در مورد خوزستان یک اقدامی را تشویق کردم، تحریم کردم، که در مورد خوزستان و مقداری در ایلام انجام گرفت، مقداری در سیستان انجام گرفت. البته آن مقداری که خواسته بودیم و قول داده شده بود، نشد اما خوب یک مقداری خوب بود. میتوان این را توسعه داد، میتوان این کار

را انجام داد؛ ما دشتهای حاصلخیز خوبی داریم، این دشتهای را باید صرف کنیم برای [تأمین] کالاهای اساسی.

من این را عرض بکنم؛ رئیس جمهور محترم، جناب آقای رئیسی به من میگفتند که در یکی از سفرهایی که ایشان به خارج از کشور داشته، مسئولین آن محل به ایشان میگویند که شما هر چه هندوانه و گوجه فرنگی و امثال اینها داشته باشید و تولید کنید، ما از شما میخریم؛ ایشان با تعجب میگوید که شما خودتان زمین دارید، آب دارید، این همه امکانات کشاورزی دارید، زمین حاصلخیز دارید، چطور میخواهید از ما هندوانه و مثلاً گوجه فرنگی بخرید؟ او میگوید نه ما این زمینها را صرف گوجه فرنگی و هندوانه نمیکنیم؛ این زمینها مال گندم است، مال ذرت است، مال علوفه است؛ این [حرف] درست است. البته بنده نمیگویم هندوانه یا مثلاً فرض کنید که سبزی و گوجه و این حرفها نکاریم؛ همه اینها لازم است، لکن ما بایستی از این امکاناتی که در کشور وجود دارد، در درجهی اول موادّ غذایی مهم و اساسی، کالاهای اساسی را [تولید کنیم]؛ بایستی بیشترین امکان کشور را از اینها بتوانیم تهیه کنیم. این را هم من عرض بکنم، مردم عزیزمان بدانند اینکه این قدر ما در نان اسراف نمیکنیم، چقدر نان دور ریخته میشود، اینها بدانند که بخش کشاورزی ما متأسفانه جزو وابستهترین بخشهای کشور به واردات

است؛ جزو وابسته‌ترین بخشهای کشور به واردات بخش کشاورزی است؛ و بیش از حد [هم] هست؛ **که این حتماً بایستی تعدیل بشود و** البته مبارزه با این وابستگی هم خیلی کار سختی است؛ چون عده‌ای از این واردات مواد کشاورزی از خارج، منافع بسیار بزرگی دارند؛ می‌ایستند. چند سال قبل از این، من به یکی از این وزرای کشاورزی در مورد "کلزا" که یکی از مواد اولیه تولید روغن نباتی است، گفتم این را دنبال کنید؛ ایشان — حالا تفصیلاتی دارد خلاصه‌اش این بود که — [گفت] نمیگذارند؛ میگویند ما بایستی مواد اولیه روغن را وارد بکنیم؛ یعنی نمیگذارند؛ شاید از عناصری هم در داخل وزارت، در داخل دستگاه‌های دولتی استفاده هم میکنند تا کارشکنی بشود؛ [اما] باید ایستاد، یعنی کار سختی است اما این کار سخت را حتماً بایستی انجام بدهند.

نحوه حمایت مسئولان از افزایش شرکت های دانش بنیان

خب پس مطلب اولی که گفتم دو مطلب را میخواهیم عرض بکنیم، این است که تعداد شرکتهای دانش بنیان در مقایسه‌ی با نیازهای کشور کم است و باید افزایش پیدا کند، بخصوص در زمینه‌ی کشاورزی و البته در همه‌ی زمینه‌های دیگر؛ مسئولان باید همت کنند و همت مسئولان

هم به این است که حمایت کنند؛ چون شرکتهای دانش بنیان مال مردم است؛ مردم، جوانها این شرکتها را تشکیل میدهند لکن دستگاهها بایستی از اینها حمایت بکنند؛ حمایت عمدتاً به این است که محصولات اینها را بخرند، استفاده کنند یا اگر امکاناتی لازم دارند، به آنها امکانات را بدهند. البته در گزارشی که به من داده شد، وزارتخانه‌هایی که این کمک را میکنند، اسم آورده‌اند؛ و وزارتخانه‌هایی [هم] که کمک نمیکنند و باید بکنند، آنها را هم مشخص کرده‌اند که حالا اینها را بایستی خود دولت محترم و رئیس‌جمهور محترم رسیدگی کنند؛ اینها خیلی به ما ارتباط پیدا نمیکنند.

به هر حال میتوان تعداد شرکتهای دانش بنیان هر بخشی را یک شاخصی برای پیشرفت آن بخش در دولت دانست. مثلاً اگر چنانچه ما دیدیم شرکتهای دانش بنیان در مثلاً زمینه‌ی نفت و گاز و این صنایع پایین‌دستی اینها افزایش پیدا کرده، من باب مثال نمره‌ی بالایی به وزیر نفت بدهیم؛ یا اگر عکسش بود، بعکس. این به نظرم یکی از شاخصها است. این مطلب اول که باید شرکتهای دانش بنیان افزایش پیدا کند.

ممکن بودن افزایش شرکت های دانش بنیان

مطلب دوم اینکه این کار بحمدالله ممکن است، این کار ممکن است؛ نگویند که شما بایستی مثلاً فرض کنید که محاسبه کنید امکانات را؛ بله، امکانات لازم دارد لکن مهم ترین امکانات، نیروی انسانی است؛ ما از لحاظ نیروی انسانی خیلی دستان باز است. من به شما عرض بکنم **تعداد زیادی از عناصر تحصیل کرده های سطح بالای ما، یک درصد بالایی** — که این درصد را به من گزارش کرده اند — از کسانی که تحصیل کرده های سطح بالا هستند، **در رشته های غیر تحصیلی خودشان مشغول کارند؛ چرا؟ میتوان اینها را در آن رشته های خودشان مشغول کار کرد،** به اینها کمک کرد، پشتیبانی کرد تا بتوانند شرکتهای دانش بنیان را تشکیل بدهند؛ البته باید شناسایی کرد، باید دنبال کرد. ما افرادی داریم که امروز در کارهای بزرگ پیشرفت دارند؛ در حوزهی فناوری های هسته ای، در مورد داروهای نو ترکیب، در مورد فناوری نانو، در مورد فناوری های زیست — زیست فناوری — در مورد سلول های بنیادی؛ اینها کارهای بزرگی است؛ ما در این زمینه ها این همه افراد برجسته داریم؛ خب این افراد برجسته را در زمینه های گوناگون دیگر هم میتوان سراغ گرفت و پیدا کرد و حتماً وجود دارند و نیروهای متخصص جوان در کشور ما بحمدالله یکی از ثروتهای بزرگ یا شاید بزرگترین

ثروت موجود این کشور است که بحمدالله وجود دارد و میشود از دانش اینها، از همت اینها، از نیروی جوانی اینها به نفع ثروتمند کردن کشور استفاده کرد.

اشتغال آفرینی تولید

البته اینها بحثهای مربوط به شرکتهای دانش بنیان بود و دانش بنیان کردن تولید بود؛ بحث اشتغال آفرینی را هم من ذکر کردم که آن هم خیلی مهم است. **اشتغال آفرینی با همین شرکتهای دانش بنیان به دست خواهد آمد؛** یعنی اگر ما به معنای واقعی کلمه بتوانیم این شرکتها را تولید کنیم و به وجود بیاوریم که در این زمینه دچار خطاهایی که گاهی در گذشته شده اند نشویم، اشتغال هم زیاد خواهد شد. **گفتم خطاهای گذشته؛ ما در دولتهای مختلف طرحهایی با نامهای گوناگون داشتیم که تسهیلات بانکی را در اختیار افراد بگذاریم برای اینکه تولید بالا برود؛ تقریباً همه‌ی این طرحها ناموفق بود؛ همه‌ی این طرحها ناموفق بود.** پول پاشی کردن و بی ملاحظه اقدام کردن به جایی نخواهد رسید؛ **باید [این] کار خیلی با دقت و مطالعه و درست انجام بگیرد و فعالیت شرکتهای دانش بنیان به صورت زنجیره‌ای شکل پیدا بکند.** البته این را هم من در ذهن داشته‌ام که بعضی از تصمیمهای اخیری که گرفته شده

در مراکز تصمیم‌گیری ممکن است به برخی از شرکتهای کوچک و متوسط کشور ضربه بزند؛ نباید دولت اجازه بدهد و بانک‌ها اجازه بدهند که این ضربه وارد بشود؛ البته این [نکته] هست که به این بایستی توجه کنند.

خب موضوع اقتصاد را به صورت طولانی عرض کردیم که مهم هم هست. من سال گذشته در سخنرانی اول سال (۵) این مطلب را مطرح کردم که **اقتصاد کشور را با مسئله‌ی تحریمهای آمریکا یا امثال اینها گره نزنند؛** نگویند تا تحریم هست همین است؛ نه، با وجود تحریم آمریکایی‌ها هم میشود در زمینه‌ی اقتصاد پیشرفت کرد. خوشبختانه سیاستهای جدیدی که در کشور وجود دارد، نشان داد که این حرف درست است و همین کار را کردند؛ با وجود تحریمهای آمریکایی، هم میشود تجارت خارجی را رونق داد و افزایش داد که افزایش پیدا کرد، هم میشود وارد قراردادهای منطقه‌ای شد که بحمدالله دولت توانست و وارد شد، هم میشود در قضیه‌ی نفت و برخی دیگر از مسائل اقتصادی به پیشرفتها و ارتقاهایی دست پیدا کرد، به وضعیتی بهتری رسید که بحمدالله اینها اتفاق افتاده، با اینکه تحریم آمریکا هم سر جایش هست.

البته بنده به هیچ وجه نمیگویم که دنبال رفع تحریم نباشیم؛ نه، بارها هم گفته‌ایم کسانی که دارند تلاش میکنند و کار میکنند در این زمینه، اشکالی ندارد، دنبال کنند؛ **لکن اساس قضیه این است که جوری حرکت کنیم،**

کشور را جواری اداره کنیم که تحریمها نتواند ضربه‌ی اساسی و مهمی به آن بزند. حالا تحریم ممکن است یک خدشه‌هایی ایجاد بکند اما نتواند یک ضرر بزرگ و زیان بزرگی را به اقتصاد کشور بزند؛ این به عهده‌ی مسئولین است که بایستی ان‌شاءالله این را انجام بدهند. من امسال هم همان توصیه را میکنم، امسال هم عرض میکنم که [مسائل کشور] به تحریم گره زده نشود.

امسال یک توصیه‌ی اضافه هم دارم؛ چون گفته میشود که حالا مثلاً قیمت نفت گران شده، درآمدهای نفتی افزایش پیدا کرده، خب حالا با این افزایش درآمدهای نفتی چه کار میخواهیم بکنیم؟ دو جور میشود حرکت کرد: یکی اینکه نگاه کنیم بگوییم خب درآمد ارزی مان زیاد است، واردات را افزایش بدهیم، مردم رفاه پیدا کنند، آسایش پیدا کنند و مانند اینها؛ این [نگاه] البته ظاهر خوبی دارد، [اما] باطن بسیار بدی دارد؛ این ضایع کردن سرمایه‌های اساسی کشور است. **یک راه دیگر هم این است که ما از درآمدهای نفتی برای زیرساخت‌های کشور، برای کارهای اساسی کشور استفاده کنیم؛** بنیانها را محکم کنیم که اقتصاد ریشه‌دار بشود در کشور و بتوانیم از آنها استفاده کنیم. این راجع به مسائل اقتصادی.

اثبات حقانیت ملت ایران در مقابله با جبهه استکبار با

نگاه به قضایای جاری عالم

اما راجع به دیگر مسائل. خب دنیا خیلی مسئله‌های زیادی دارد و ما هم با مسائل عالم مواجه هستیم؛ در زمینه‌های مختلف، بایستی فکر کنیم و تدبیر کنیم، تصمیم‌گیری کنیم، حرکت کنیم و عمل کنیم. ملت ما وقتی به قضایای جاری امروز عالم نگاه میکند، وقتی شما نگاه میکنید به آنچه در دنیا دارد اتفاق می‌افتد، حقانیت ملت ایران را و صدق ملت ایران را در مقابله‌ی با جبهه‌ی استکبار از همیشه روشن‌تر و آشکارتر می‌بینید. انتخاب ملت ما در مقابله‌ی با استکبار تسلیم نبود، ایستادگی بود، عدم وابستگی بود، حفظ استقلال بود، تقویت درونی نظام و ملت و کشور بود؛ اینها تصمیمات ملی است؛ این درست بود. وقتی نگاه میکنیم به قضایای عالم، می‌بینیم این [تصمیم] درست است. شما به قضایای افغانستان مراجعه کنید، ملاحظه کنید، نگاه کنید، کیفیت خروج آمریکایی‌ها [را ببینید]؛ اولاً بیست سال در افغانستان ماندند و چه کردند در این کشور مظلوم مسلمان؛ بعد هم چه جور بیرون رفتند و چه مشکلاتی را برای مردم به وجود آوردند؛ و اموال ملت افغانستان را هم به آنها نمیدهند! این افغانستان است؛ آن اوکراین است که رئیس‌جمهورش

خطاب به غرب — که خود غربی‌ها و دولتهای غربی او را سر کار آوردند — چه لحن تندی را به کار میبرد؛ این قضایای یمن است و بمباران هرروزه‌ی مردم مظلوم و واقعاً مقاوم یمن؛ این کارهای عربستان است که در یک روز هشتاد نفر را گردن بزنند! هشتاد جوان را، حتی نوجوان را — آن طور که خبرهایش رسید — این قضایا را وقتی انسان نگاه میکند، احساس میکند که در دنیا چه ظلمی حاکم است؛ چه ظلمتی حاکم است در دنیا؛ دنیا دست چه گرگهای خونخواری است.

در ماجرای اوکراین، نژادپرستی غرب را همه دیدند. قطار پناهندگانی را که دارند از کشور و زیر مثلاً مشکلات جنگ فرار میکنند نگه میدارند، برای اینکه سیاه‌پوست را از سفیدپوست جدا کنند و سیاه‌پوست را پیاده کنند. صریحاً در رسانه‌هایشان اظهار تأسف میکنند که این دفعه جنگ در خاورمیانه نیست، در اروپا است. یعنی اگر جنگ و خونریزی و برادرکشی در خاورمیانه — البته در مناطق به قول آنها خاورمیانه — و در اینجاها باشد اشکال ندارد [اما] در اروپا که باشد اشکال دارد. این نژادپرستی به این وضوح، به این روشنی! صریحاً این جور حرف میزنند، صریحاً این جور اظهار میکنند. در دنیا ظلمهایی در کشورهای مطیع آنها اتفاق می‌افتد، مطلقاً صدایی از آنها بیرون نمی‌آید و در عین حال با این همه ظلم و با این همه ستمگری، با این همه ظلمت‌آفرینی ادعای حقوق

بشر هم دارند و با ادّعی حقوق بشر از کشورهای مستقل باج‌خواهی میکنند، باج‌گیری میکنند، تهدید میکنند؛ ملّت ایران این قضایا را دارد با چشم باز میبیند؛ البتّه همه‌ی دنیا دارند مشاهده میکنند و می‌بینند و امروز به نظر ما یکی از رسواترین و فاش‌ترین مقاطع دوران معاصر در زمینه‌ی ظلم و تجاوز و استکباری است که متأسّفانه طواغیت عالم در حال انجام دادن آن هستند و مردم دنیا میتوانند مستقیماً این ظلم را مشاهده کنند و ببینند که چه کسانی سرنوشت دنیا را در دست دارند!

البتّه ما ملّت ایران شیوه‌ی کار خود را در این سالهای متمادی روز‌به‌روز ارتقا بخشیده و جدّی و منطقی و با مبنا پیش رفته. **امروز ما بیش از همیشه احتیاج داریم به کار، به تلاش، به جدّیت. بیش از همه بخصوص احتیاج داریم به همدلی، به هم‌افزایی؛ همدلی و هم‌افزایی میان ملّت عزیزمان، اتّحاد و اتّفاق کلمه. همچنین احتیاج داریم به هم‌افزایی و همدلی روزافزون مسئولان کشور؛ باید به هم کمک کنند. کسانی هستند که در خطوط مقدّم حرکت میکنند؛ دیگران باید به آنها کمک کنند، از آنها پشتیبانی کنند و قوای سه‌گانه، نیروهای مسلّح و دیگران در بخشهای مختلف بایستی به همدیگر کمک کنند، همدلی با هم داشته باشند و ملّت هم با مسئولان کشور به معنای واقعی کلمه همدلی داشته باشد، از آنها حمایت کند و کمک کند.**

خب گاهی انسان تنازعهایی مشاهده میکند بین آحاد ملت یا بین بعضی مسئولین با یکدیگر یا بین مسئولین و آحاد ملت، غالباً پوچ؛ انسان نگاه میکند، غالباً برخاسته‌ی از تخیلات و توهمات و در مواردی از بی‌تقوایی. امام (رضوان الله علیه) غالباً در آن دوره‌ی دهه‌ی ۶۰ که خب اختلافات زیادی هم بین مسئولین وجود داشت، ایشان در سخنرانی‌ها، تقریباً همیشه تکرار میکردند که این اختلافات ناشی از حبّ نفس و هوای نفس است؛ واقعاً همین جور است. خیلی از این مناقشه‌ها و از این تنازعها ناشی از حبّ به نفس و بی‌ملاحظگی و بی‌تقوایی و مانند اینها است؛ اینها را باید کنار بگذاریم و نبایستی بسیج عمومی ملت ایران را در راه‌های صلاح — چه راه‌های علمی، چه راه‌های عملی، چه راه‌های مقاومتی، چه راه‌های خدمات اجتماعی؛ در همه‌ی اینها — با این تنازعها تخریب کرد که فرمود: **وَ لَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَ تَذْهَبَ رِیْحُكُمْ**؛ (۶) که اگر تنازع کردیم، اینها پیش می‌آید.

امیدواریم ان شاء الله خداوند متعال ملت ایران را روزبه‌روز دل‌شادتر، موفق‌تر و سعادتمندتر بکند و مسئولین دلسوز را، آن کسانی که واقعاً برای ملت دل می‌سوزانند، برای ملت می‌خواهند کار کنند، دنبال رضای الهی هستند، روزبه‌روز توفیقاتشان را افزایش بدهد و به آنها کمک کند و ان شاء الله همه‌ی شما عزیزان، همه‌ی ملت ایران مشمول ادعیه‌ی زاکیه‌ی

حضرت بقیة الله (ارواحنا فداه) باشید و خداوند ان شاء الله روح مطهر امام بزرگوار را با اولیانش محشور کند؛ ارواح طیّبه‌ی شهدای عزیز را و شهدای برجسته‌ی کشور را — [هر چند] آحاد شهدا، همه‌ی شهدا برجسته‌اند؛ بنده میخوانم احوال و آثار شهدای مختلف را؛ کسانی که نام اینها را هم خیلی‌ها نشنیده‌اند، انسان میبیند واقعاً انسانهای برجسته‌ای هستند — خدا ان شاء الله با شهدای صدر اسلام محشور کند.

والسّلام علیکم ورحمة الله و برکاته

- (۱) احتجاج طبرسی، ج ۲، ص ۴۹۳ (زیارت آل یاسین)
- (۲) بیانات پس از غرس دو اصله نهال در روز درختکاری (۱۴۰۰/۱۲/۱۵)
- (۳) بیانات در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی در مشهد مقدّس (۱۳۸۸/۱/۱)
- (۴) از جمله، بیانات در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت (۱۳۹۴/۶/۴)
- (۵) سخنرانی تلویزیونی به مناسبت اولین روز سال ۱۴۰۰ (۱۴۰۰/۱/۱)
- (۶) سوره‌ی انفال، بخشی از آیه‌ی ۴۶؛ «... و با هم نزاع نکنید که سُست شوید و مهابت شما از بین برود...»